

SLOVENIJA – TURISTIČNI VODNIK**Ana Vovk**

Založba Mladinska knjiga je izdala turistični vodnik po Sloveniji na skupno 704 straneh. Pri izdelavi vodnika je sodelovalo več strokovnjakov. Osnovno besedilo sta napisala geografa dr. Anton Gosar in dr. Matjaž Jeršič. Prek dvajset sodelavcev je vključilo različne prispevke, od zgodovinskih, naravovarstvenih in umetnostnih do izrazito turističnih. Tematsko je knjiga razdeljena na štiri poglavja; geografsko-zgodovinski del s predstavitvijo naravnih, zgodovinskih in gospodarskih značilnosti, krajevno-območni del prikazuje večje kraje in pokrajine, v izletniško-potovalnem delu pa so predstavljene možnosti spoznavanja Slovenije. V zadnjem, turistično-informacijskem razdelku so zbrani podatki o možnostih aktivnega preživljanja prostega časa.

Uvodni predstavitveni del z naslovom Spoznamo Slovenijo prikaže na tridesetih straneh prometne, telekomunikacijske, gostinske, prehranske, pokrajinske, podnebne, vodne in biološke značilnosti Slovenije, ki predstavljajo izhodišče za razvoj turističnih dejavnosti. Temu so namenjeni še prispevki o slovenskem jeziku, zgodovini Slovencev in umetnosti na slovenskih tleh.

Krajevno-območni del vodnika obravnava po abecednem razporedu dvajset pomembnejših krajev v Sloveniji ter s turističnega vidika zanimiva območja, kot so Triglavski narodni park, Pohorje in turistični središči Čateške toplice in Škocjanske jame.

Sledi prikaz smeri, ki jih lahko obiščemo s pomočjo vodnika. Podane so štiri osnovne smeri, ki sekaajo Slovenijo v smeri od severa proti jugu in od vzhoda proti zahodu. Na te štiri smeri se navezuje še trideset stranskih smeri, ki pokrivajo precejšen del Slovenije. A ker je vodnik zasnovan predvsem za potovanje z avtom, se izletniško-potovalne smeri navezujejo na glavne prometnice, čeprav bi bilo v nekaterih primerih koristno skreniti z glavne ceste na stranske ceste (npr. vodnik se povsem izogne Pohorju, obide Goričko, osrednje Slovenske gorice, Kozjansko, Javornik in Snežnik, Bloško-Potočansko planoto, Nanos, Hrušico, Trnovski gozd in Alpe). Ta najboljšežnejši in slikovno bogat razdelek seznanja bralca s pokrajino, skozi katero potuje, in z navedbo številnih podrobnosti iz preteklosti in sednjosti omogoča primerjave med raznolikimi slovenskimi pokrajinami.

Turistično-informacijski del je koristen z vidika načrtovanja izleta, saj številne informacije o oddalje-

nosti, turističnih organizacijah in objektih z navedbo telekomunikacijskih zvez na enem mestu olajšajo priprave zlasti na daljše potovanje.

Turistični vodnik je bogato opremljen z barvnimi prilogami, ki pritegnejo pozornost in omogočajo potrebno orientacijo na terenu.

V vodniku je zapisano, da je knjiga namenjena v pomoč radovednemu človeku, ki rad hodi na izlete ali potuje in pri tem spoznava vedno novo okolje. Dodajamo, da je vodnik dobrodošel pripomoček tudi profesorjem geografije, ki načrtujejo terensko delo ali ekskurzije po Sloveniji, saj so v eni knjigi na pregleden, dinamičen in privlačen način zbrani raznovrstni in aktualni osnovni podatki o slovenskih pokrajinah.

DUŠAN PLUT: BREZ IZHODA? – SVETOVNI OKOLJSKI PROCESI**Jerneja Fridl**

Na pobudo nekaterih prizadevnih geografov je bila pri DZS ustanovljena nova knjižna zbirka Geografija, ki jo je dr. Drago Perko v uvodnih besedah označil kot pomemben korak k popularizaciji slovenske znanosti, predvsem geografije. Zbirka naj bi najširšemu krogu bralcev z dvema knjigama letno predstavila strokovne dosežke in znanstvena spoznanja geografije in sorodnih ved. Zato ni naključje, da je kot prva iz te zbirke izšla prav knjiga dr. Dušana Pluta z naslovom Brez izhoda? – Svetovni okoljski procesi, saj problematika zajema vsakega posameznika, kakor tudi celotno človeško družbo, ki se v zadnjih desetletjih obnaša tako, kot da je samočistilna sposobnost planetarnih ekosistemov neskončna.

Avtor opozarja, da so glavni vzroki za rušenje ravnovesij naravnih ekosistemov predvsem nenadzorovan porast števila prebivalcev, nenehen industrijski razvoj, pospešena uporaba neobnovljivih naravnih virov, oborožitvena tekma, krčenje gozdov in večanje količine naravnih plinov v ozračju ter proizvodnja novih, škodljivih plinov. Omenjeni civilizacijski megatrendi se odražajo v različnih obsegih pokrajinskega onesnaževanja, ki presega krajevne, regionalne in državne meje ter postaja vse bolj planetarni civilizacijski problem. Pri tem je prav človek tista geološka sila, ki grobo posega v krhko pokrajinsko in planetarno naravno ravnovesje. Zaradi človekove dejavnosti je proces izumiranja živalskih in rastlinskih vrst veliko hitrejši, kot bi bil po naravni poti, kar biološko